

På instituttet for levnedsmiddeltoksikologi vil undersøgelserne især være rettet mod at belyse en eventuel risiko for mennesker ved indtagelse af levnedsmidler (herunder drikkevand), som er tilsat kemiske hjælpemidler eller eventuelt er forurenede med syntetiske eller naturligt forekommende kemiske forbindelser. Instituttet for levnedsmiddeltoksikologi vil tillige i særlig grad beskæftige sig med kroniske toksicitetsundersøgelser — herunder specielt undersøgelser, der går ud på at konstatere eventuel kræftfremkaldende virkning af små doser, indtaget over et længere tidsrum — vedrørende såvel tilsætningsstoffer som bekæmpelsesmidlerne.

Til belysning af arbejdsopgavernes mangfoldighed skal man fremhæve, at det gælder om at sikre sig, at kemiske hjælpemidler i levnedsmiddelproduktionen ikke — alene eller i samvirken med andre legemsfremmede stoffer, der indtages af mennesker, f. eks. lægemidler — kan fremkalde beskadigelser i organismen, herunder af fostre eller af arveanlæg med påfølgende senere misdannelser. Det er allerede i nogle tilfælde påvist, at der i planter, jord m. v. kan forekomme giftige eller kræftfremkaldende stoffer, eller at sådanne kan dannes ved vækst af svampe og andre mikroorganismer på føde. Denne erkendelse betyder, at de metoder, der i toksikologiske institutter benyttes til forudsigelse af eventuelle skadevirkninger på mennesker, stadig må underkastes en fornyet vurdering, ligesom det er nødvendigt, at nye og bedre metoder udvikles. Specielt i forbindelse med metodeudvikling vil i øvrigt eksistensen af to beslægtede institutioner som landbohøjskolens farmakologisk-toksikologiske afdeling og instituttet for levnedsmiddeltoksikologi være af meget stor betydning.

Det skal dog understreges, at der til stadighed vil være en så nøje kontakt mellem de to institutioner, at der ikke vil kunne blive tale om begge steder samtidig at iværksætte undersøgelser over samme kemiske forbindelse. Der foregår foruden denne indenlandske koordination også ved internordisk og andet internationalt samarbejde en arbejdsfordeling på dette meget store og stadig voksende arbejdsfelt.

Centrallaboratoriet for levnedsmiddelkontrol.

For så vidt angår vitaminundersøgelser på den *ernæringskemiske og den ernæringsbiologiske afdeling*, kan det oplyses, at disse afdelinger næppe overlapper eller overlappes af andre offentlige eller private institutioner, idet så vidt vides alle ikke ganske ukomplicerede vitaminbestemmelser udføres af disse afdelinger, der har opnået en meget betydelig specialviden og behersker specielle metoder. En offentlig kontrol med vitaminindholdet i levnedsmidler vil næppe med fordel kunne placeres andre steder end i disse afdelinger.

Kostafdelingens arbejde, der består i vejledende og kontrollerende besøg på institutioner, hvor mange mennesker bespises fra en større kostforplejning, overlappes ikke af nogen anden institution, idet f. eks. husholdningsrådets arbejde på beslægtede områder er rettet mod oplysningsvirksomhed til indarbejdelse af hensigtsmæssige kostvaner o. lign. i private husholdninger. Kostafdelingen finder sin naturlige plads inden for centrallaboratoriet for levnedsmiddelkontrol m. v., idet denne afdeling på sundhedsstyrelsens vegne udøver det tilsyn med kostforplejninger, som ifølge § 3, stk. 2, i lov nr. 182 af 23. juni 1932 om sundhedsvæsenets centralstyrelse påhviler sundhedsstyrelsen.

Afdelingen for tilsætningsstoffer, pesticider og forureninger er endnu ikke trådt i funktion på andre områder end pesticidkontrollen. Denne blev etableret i midlertidige lokaler, som i 1960 blev stillet til rådighed af statens husholdningsråd. Baggrunden for, at man påbegyndte pesticidundersøgelserne, inden levnedsmiddelinstituttet var etableret, var en overbevisning om, at den udbredte anvendelse af de selv i relativt beskedne koncentrationer stærkt giftige bekæmpelsesmidler gjorde sådanne undersøgelser umiddelbart nødvendige. Undersøgelser af pesticidindhold i levnedsmidler var på det tidspunkt ikke påbegyndt noget andet sted med det formål at undersøge indholdet af de markedsførte levnedsmidler. Det er i øvrigt tanken, at undersøgelser af denne karakter skal kunne udføres på enkelte andre laboratorier, nemlig 3-4 af de